

AUTOKLUB ČESKÉ REPUBLIKY

Opletalova 29, 110 00 Praha 1

tel. 602 363 032

e-mail: spicka@autoklub.cz, www.autoklub.cz

LÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY ŘIDIČŮ – SENIORŮ

SENÁTNÍ NÁVRH NOVELY ZÁKONA O SILNIČNÍM PROVOZU, UPRAVUJÍCÍ VĚK PRAVIDELNÝCH LÉKAŘSKÝCH PROHLÍDEK, DO 2. ČTENÍ

Dne 23. října 2012 projednala Poslanecká sněmovna v 1. čtení senátní návrh novely zákona o silničním provozu (sněmovní tisk č. 759) a příkázáním výborům jej propustila do dalšího čtení.

Cílem návrhu je liberalizovat věkové hranice pro pravidelné lékařské prohlídky řidičů – seniorů. Podle zákona ve stávajícím znění platí, že držitel řidičského oprávnění je povinen se podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejdříve **šest měsíců před dovršením 60, 65 a 68 let věku a nejpozději v den dovršení stanoveného věku, po dovršení 68 let věku pak každé dva roky** (§ 87 odst. 3 zákona o silničním provozu). Senátním návrhem se navrhuje limity 60 a 65 let vypustit, takže by se pravidelné lékařské prohlídky týkaly až řidičů od 68 let věku.

Autoklub ČR vítá zahájení diskuze na toto téma, byť v souladu s některými kritiky návrhu považuje věkový limit 68 let za příliš vysoký; za vhodnější by považoval stanovení věkového limitu 65 let. Právě tato legitimní diskuze jistě bude vedena v průběhu dalšího projednávání návrhu v Parlamentu.

V souvislosti se senátním návrhem novely však Autoklub ČR upozorňuje i na další nedostatky stávajícího zákona, jež souvisejí s pravidelnými lékařskými prohlídkami a zasluhovaly by si legislativní řešení, a předkládá tímto k odborné diskuzi své věcné návrhy řešení.

A. Problematika lékařských potvrzení, které je řidič starší 60 let (potažmo 65 nebo 68) povinen mít při řízení u sebe

Autoklub ČR již delší dobu upozorňuje na skutečnost, že povinnost řidiče, který již dosáhl věku pro pravidelné lékařské prohlídky, vozit s sebou lékařské potvrzení je nelogická. Na tom se ostatně shoduje i odborná literatura.¹

Uvedené ustanovení, které bylo do zákona o silničním provozu doplněno s účinností od 1. července 2006 je problematické z následujících důvodů:

1. Povinnost mít u sebe tento doklad je výrazem neschopnosti státu vynutit, aby osobám zdravotně nezpůsobilým bylo řidičské oprávnění zákonným způsobem odňato (§ 94) či podmíněno (§ 93) a neplatný řidičský průkaz [viz § 118 odst. 1 písm. b)] odebrán.

¹ Bušta, P., Kněžínek, J., Seidl, A.: Zákon o silničním provozu s komentářem (ve znění 31 novel), nakladatelství Lenka Buštová – Venice Music Production, Praha, 2012, s. 26 a 129.

2. Státem vydaný řidičský průkaz je veřejnou listinou, která osvědčuje odbornou i zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel. Pokud to stát svou vnitrostátní úpravou zpochybňuje požadavkem na další doklad, vlastně tím směrem k jiným státům zpochybňuje i platnost svých řidičských průkazů.
3. Doklad o zdravotní způsobilosti (jehož obsah není, na rozdíl od posudku o zdravotní způsobilosti, nikde definován) je vlastně dokladem na doklad, neboť dubluje to, co má (a musí) vyplývat již z řidičského průkazu.
4. Policie ČR i obecní policie mají nepřetržitý přímý přístup do centrálního registru řidičů, kde skutečnost o držení řidičského oprávnění lze snadno ověřit.
5. Povinnost mít u sebe při řízení doklad o zdravotní způsobilosti se netýká řidičů podle § 87 odst. 1 (profesionálů), a to ani v případě, kdy již dovršili věk 60 let.
6. Povinnost mít u sebe tento doklad se nevztahuje (a podle mezinárodních smluv a práva EU ani nemůže vztahovat) na držitele cizozemských řidičských průkazů, takže je vlastně vůči českým řidičům diskriminační.

Řešením by bylo § 6 odst. 8 písm. d) zákona o silničním provozu zrušit a případně pravidelné lékařské prohlídky řidičů – seniorů provázat s platností jejich řidičského průkazu (což je ve vyspělých státech běžné a počítá se s tím i v čl. 7 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech: *„členské státy mohou zkrátit dobu správní platnosti... u řidičských průkazů držitelů pobývajících na jejich území, kteří dosáhli věku 50 let, za účelem uplatnění častějších lékařských prohlídek“*).

B. Problematika platnosti prohlídek absolvovaných dříve než půl roku před stanoveným věkovým limitem

Nepříliš vhodná zákonná formulace v praxi vyvolává otázku, zda řidič, který absolvoval (ať už z jakéhokoliv důvodu) lékařskou prohlídku např. v 59 letech a 2 měsících, ji musí za 4 až 10 měsíců absolvovat znovu.

Praxe mnohdy bývá ryze formalistická a tito řidiči, kteří mají platný posudek (např. 1 rok starý), ale vydaný např. o měsíc dřív, než zákon vyžaduje, jsou sankcionováni. Tento postup je přitom plně v souladu s nevhodnou zákonnou dikcí, byť bezesporu proti jejímu smyslu. Sankce není malá, spíše naopak, neboť činí 5 – 10 tisíc Kč a je vždy spojena se zákazem činnosti 6 měsíců až 1 rok (!), a nelze odhlédnout ani od toho, že je ukládána výlučně řidičům – seniorům, jejichž příjmem je zpravidla pouze starobní důchod.

Autoklub jako svůj návrh do diskuze dává ke zvážení, zda by § 87 odst. 3 zákona o silničním provozu neměl do budoucna mít např. toto znění, které by výše uvedené pochybnosti jednoznačně vyvrátilo:

„(3) Držitel řidičského oprávnění, nejde-li o držitele uvedeného v odstavci 1, je povinen podrobit se pravidelné lékařské prohlídce tak, aby po dovršení věku 65 let byl držitelem platného posudku o zdravotní způsobilosti, od jehož vydání neuplynuly více než 3 roky, nebo po dovršení věku 68 let více než 2 roky.“